

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Ooppelk A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyiltérre petisorra 10 kr.

A «Csáktornyai Takarékpénztár», «Muraközi Takarékpénztár», a «Csáktornya Vidéki Takarékpénztár» sat. hivatalos közlönye.

Nyílt levél a „Muraköz” szerkesztőjéhez.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Felkérem, hogy a magyar nyelvben jeleskedő muraközi és vendvidéki tanítók és növendékek 1894—95 tanévre esedékes, most már tizedik megjutalmazásáról szóló elszámolást becses lapjában közzétenni szíveskedjék.

Ezen tizedik megjutalmazásra a következő összegek állottak rendelkezésünkre:

1. Zalavármegye törv. hatóságának adománya . . . . . 300 frt
  2. Zalavármegye nemesi pénztára választmányának adománya 120
  3. Dr. Mandel Pál ur adománya 200
  4. Terbócz István ur adománya 7
  4. Tóth István ur adománya . 5
- Összesen . . . . . 632 frt

A) Zalavármegye törvényhatóságának adományából megjutalmaztattak:

- Balogh Ferencz II-ik hegykerületi állami iskolai tanító . . . . . 30 frt
Danitz Sándorné stridói állami iskolai tanító . . . . . 30 frt
Haraszty István rácz-kamizsai áll. iskolai tanító . . . . . 30 frt
Hoffmann Ferencz rácz-kamizsai áll. iskolai tanító . . . . . 30 frt
Orlay Imre csereneszéki rk. iskolai tanító . . . . . 30 frt

- Paksy Győző gyakorkló iskolai tanító Csáktornyan . . . . . 30 frt
Tóth Sándorné perlaki áll. iskolai tanító . . . . . 30 frt
A felső-muraközi hegyvidéki összes áll. iskolák növendékeinek zárvizsgálati jutalma (Stridó, Rácz-Kamizsa, II. Hegykerület, IV. Hegykerület, Királylak) . . . . . 75 frt
Agáncsai állami iskola növendékei 7 frt
A molnári állami iskola növendékei 8 frt
Összesen . . . . . 300 frt

B) Zalavármegye nemesi pénztára választmányának adományából megjutalmaztattak:

- Csismesia János perlaki állami isk. tanító . . . . . 30 frt
Krampatits József bagonyai rk. isk. tanító . . . . . 30 frt
Márkus Sándorné molnári állami iskolai tanító . . . . . 30 frt
Luttlár Miklós gánjesati állami iskolai tanító . . . . . 30 frt
Összesen . . . . . 120 frt

C) Dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő urnak választókerületébe magyar nyelvben kitűnő tanítónak és tanulónak adott jutalma következőképen osztatott meg:

- Majhen Ferencz mura-szt.-mártoni rk. iskolai tanító . . . . . 30 frt
Murkovits János alsó-lendvai rk. isk. tanító . . . . . 30 frt

- Szlavkócszky Gusztáv szelencei rk. tanító . . . . . 30 frt
Alsó-Lendvai állami polgári iskola növendékei . . . . . 20 frt
Alsó-Lendvai rk. iskola növendékei 20 frt
Beliczai rk. iskola növendékei . . 10 frt
Bottornyai rk. iskola növendékei 10 frt
Dekanoveczy rk. iskola növendékei 12 frt
Domasineczy rk. iskola növendékei 12 frt
Mura-Szt.-Mártoni rk. isk. növend. 10 frt
Mura-Szerdahelyi közs. isk. növend. 8 frt
Szelniczai rk. iskola növendékei . 8 frt
Összesen . . . . . 200 frt

D) Terbócz István ur adományát saját kívánsága szerint a II-ik hegykerületi állami iskola két jeles növendéke kapta . . . . . 7 frt

E) Tóth István ur adományát kapták a hegyvidéki állami iskolák növendékei . . . . . 5 frt

Ekkép telhát

- A) alatt . . . 300 frt
B) alatt . . . 120 »
C) alatt . . . 200 »
D) alatt . . . 7 »
E) alatt . . . 5 »
Összesen . . . 632 frt

Vagyis ezen tizedik megjutalmazás alkalmából kiosztatott összesen **hatszázharminckét forint.**

Végül megemlítem, hogy a «Muraköz» 1886 évi 43, 1888 évi 8, 1889 évi 7. 1890

T Á R C Z A.

Velence.

— Irtá: Bodor Ernő.

Ne tessék megjedni, nem lesz utóírás; csak néhány képből, egy pár vonással próbálom meg az örök tavasz e gyönyört emlékeim borongó ködéből kiemelve bemutatni.

A ragyogó nap éppen az örökké azurkék olasz ének zenitjén jár, mikor a tengerparton tobogó vonat ablakából, mint egy mesebeli sziget-ország, feltűnt a távol kékes-zöld szímben tündöklő tenger vízből kiemelkedő, napsugaraktól megáryarozott Adria kiralyneje: Velence.

Egy-két perc és a tenger felett, egy fél-mérőfél hosszú vashidő rohanunk át, mely Velencét összeköti az olasz parttal, a szárazfölddel.

Megérkezünk. Itt vagyunk tohát a Lagunák városában. Az egykor, a Dógek korában hatalmas tengeri állam annyi dícső feltűnik, annyi fénynek, pompának, zajnak tanuja. — most egy néma város, melyben csak a számtalan, még most is káprázó fényű történelmi emlékek beszél telve édes romantikával. . . .

Velence most olyan mint Pompadour markiné volt éltes asszony korában. (A hölgyek sohasem lesznek öregek, csak éltesek.) Ragyogó szépsége, bíjai kissé hervadtak, de még mindig hódítanak. Mikor az ember a Canal Grande-n tezen a vízi köröten, mely félkör alakban szeli át a várost és vége a tengerbe torkol belel gondolára száll, a gondolán az ember lelke belerag abba a nagy kőszögben, a gondolások kifőrésre szállító és a

hidok loessanása zavartják meg a esőndet. És az ember a különféle építészeti stylust reprezentáló palotákra tapad szemével, melyek oly néman, oly fényesen emelkednek ki a vízből.

A márvány-lepesök aljában különböző színű, többnyire oroszlán-fejes kristályablak, bársónnyal bevont gondola hímbeözik, nálunk azt mondanák rá: mágnás fogat.

A relléffekkel gazdagon díszített, faragott kapuk, jobban mondva kapu-skak, rendszeren egy félkör ablaku kis előcsarnokká tagolnak ki, melyekből sugar-alakban hosszú folyosók vezetnek az egyes lakosztályokhoz. 8 miután a velencei paloták rendszeren többemeletesek, a félkör alakú kis oszlopos csarnoknak a kapuvál szemben eső két oldalt, velencei tükrökkel, pálmakkal szegélyezett márvány-lepesök vezetnek fel. És ezek a csarnokok, folyosók is mind oly hidegen fényesek, mind olyan némák.

A bízár fényű paloták sorában, (melyek némelyikéről századok néznek le a XIX-ik század idegenére) mindjárt a Canal Grande elején emelkedik az utolsó Doge «Mauud» privát palotája. — Előtte a vízben aranyoroszlán-fejes, kék és arany-sávos gondola oszlopok.

A másik oldalon, ismét ettől nem messze egy XII-ik századból való Doge palota. Mily gyönyörű ragyogó, hatalmas emlékei azoknak a dícső időknek, Velence fénykorának. A tekintet az egymást követő palota kolosszusok sorában elfáradva, egy modern velencei karsu házban, zöldelő és narancs fakkal mosolygó kereten akad meg.

Oly bájos valami.

A Canal Grande forduló pontján egy excentrikus híd felel keresztül a vizet. Mintegy totyta-

tását képezi a jobbról-balról nyíló vizsátoroknak, melyeknek egyik oldalán keskeny kis járda húzódik a víz mellett. Ez a hid egy fódott utca, jobban mondva fódott bazár, a mennyiben nemcsak a keresztüljárásra szolgál, hanem benne két oldalt kisebb-nagyobb boltok nyílnak, melyekből a hid falán ablakok néznek le a vízre. Uvegetőn szűrődik a napfény és mosolyog a kék ég. A hid mellett a kormányzó palotája, egy igazi tengerben, tenger számára épített fényes lak. — Hatalmas vasgyűrűk esüngenek le a cyclopszorú kőoczkra felől. Most ornamentikai részek, egykor arra szolgáltak, hogy hajókat kössenek ki hozzájuk.

A Sancta Maria de la Salute tengeren van építve. Víz loessantja a bazilika márványlepesőit. A páratlan, meglepő látvány által eddig leblin-cselt tekintetem, az ámulathoz magába tőrő lélek zsiabadságával együtt felszabadulva, végig nyargal ezen a monumentális templomon, — fel a hatalmas kupolán, fel a napfényben fürdő, csillogó keresztig. Ez a templom, földi esoda.

Gondolásom hív a prózához. Egy kis elhagyott lakot mutat. Lapos tetéjű, karsu erkélyes egyemeletes lakot: Desdamona háza volt.

Különféle hibák.

»Van-e ember hiba nélkül?» E kérdés felett, egy kis társaság — nem régiben — hosszasan vitatkozott — de eredménytelenül.

Szerény véleményem szerint ezen kérdés felett minden vitakozás nélkül lehet határozottan dönteni, hogy igen is mindnyájunknak vannak többé-kevésbé hibái, de a férfiaknak sohasem annyit, mint a nőknek.

évi 4. és 5. 1891 évi 7. és 18. 1892 évi 7. 1893 évi 7. 1893évi 40. 1894 évi 4. számának és 1896 évi jelen elszámolását magában foglaló számadalmi tanúsága szerint, tehát összesen tíz alkalomból, társadalmi uton begyűlt adományokból, ötezer hétszáz nyolcvan forint és hetven krajczár osztott ki.

A megfelelő okmányokat becsatolva vagyok

Zala-Egerszeg, 1896, február hó 12.

hazafiúi üdvözléttel

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A földmives bankokról.

A sajtó mindenha nemcsak az ideális tökélytesedés érdekében tör lándzsát, hanem gyakorlati czélokért is.

És ma, mikor a mezőgazdálkodási üzletforgalom vajudik, kétszeres kötelessége a sajtónak gyakorlati, anyagi boldogulásunk tényezőivel számolni.

Az önségély elvére léptünk, mert arra kell lépni, azért igen is emlegetni kell egyik tényezőül, hogy a nemzeti boldogulás egyik tényezőjét, a földbirtokokra az olcsó hitelt, mihamarább meg kell szereznünk. A nagybirtokok már rendelkeznek speciális bankokkal, melyek eddig is nem egy ingadozó gazda súlyos helyzetét segítették. Hol van az megírva, hogy a forgó tőke nélküli kisbirtokosok 8—10%-ra dolgozó pénzintézeteknek legyenek kiszolgáltatva. Az osztrák magyar bank a kereskedelem hitelügyeire tekint első sorban, a nagy birtokoknak megvannak a maguk jelzálog intézetei, bankjai, a forgó tőke nélküli kisbirtokos pedig ki van téve a váltó-hitelnek, melyhez tanulatlan és mely idegen segítséget involválván s mely vizszozást igényel, belekergettetik dubiozus jótállásokba és váltóforgatásokba.

Hány szegény embernek a párnáját viltél el e nemű tanulatlansága miatt!

Mennyi könyv fűződik ehhez a szerencsétlen pillanathoz, a midőn valaki elég könyelmű volt nevével egy sárgás lapra fölírni! Uraim, mentsük meg a tudatlan népet a váltó-hitel könyvelmü módjaitól.

De bocsnát Drága Hölgyeim! mert én az igazságot néha-néha egész vakmerően kiszoktam mondani, pedig sokszor a feleségemtől e miatt kiszoktam kapni.

A kérdés: »Van-e ember hüba nélkül?« a kis társaság között végül azzá vált, hogy: »Kikben van több hüba, a nőkben-e vagy a férfiakban?»

A társaság nótájai azt állították, hogy a férfiakban s a férfiak pedig elég kiméltlenül azt, hogy a nőkben. De se az egyik, se a másik rész nem hozott fel bizonyító okokat, tehát így én egyszerűen azt mondom, hogy a nőkben sokkal több a hüba, mint a férfiakban, hogy miért? nem szorult bizonyító okok felhozására, ha figyelemmel kísérik hölgyeinket otthon, utcán, nyilvános helyeken, mulatságokon stb. stb.

No de bocsnát! mert ezek modern hibák, a melyek ellen hiába való küzdeni a férfiaknak, mert minden kísérlet hajótörést szenved — a nők huzelgő császávaival szemben.

* * *

Vannak olyan hibák is, melyekről igen könnyen tehetnénk és mégsem teszünk, a melyek pedig sokkal rosszabbak, mint mikor az ember zápfogát huzzák, még pedig avatatlan kezek, — azok a sajtóhibák!

Lássák t. olvasóim! milyenek is vagyunk mi írók és szerkesztők! Vagy Önök azt hiszik, hogy mi nem olyanok vagyunk, mint a modern nők? Oh — dehogyan nem! modern emberek vagyunk mi is mindnyájan, no — mert nekünk sincs pénzünk soha. Bizonyoságképen felhozom, hogy mi egymással még mindig abban a boldog korban élünk,

A folyó számla hitel meg fogja menteni a földmivészeket és forgalmat kimutató iparosokat a váltó hiteltől. Mindezt a földmives bankokkal lehet kezdeni. A ki hitelt akar igénybe venni, annak ingatlanait fölbecsülik és annak arányában folyó számlára hitelt adnak, melyeket akkor vesz igénybe, mikor akar.

Talán azt kellene ezek után megbeszelnünk, hogy a földbirtoknak van-e szüksége forgó tőkére? — Hisz az elemi dolog, melyen már régen túl vagyunk. Mi a gazdának ma a veszedelme? Az, hogy a gabona ára alacsony és szükségei halaszthatatlanok. Ha most folyó-számlahitel és tegyük föl, olcsó kamatra rendelkezésre állna: akkor nem volnának kénytelenek szinte tartalék nélkül kidobni gabonájukat a piacra; akkor bevárhatnának egy kedvezőbb időt.

Az a kérdés, honnan szerezzük meg ezen községi bankoknak, melyek első sorban a földmives érdekeit istápolni hivatnak, — alapját. Megmondjuk, a regale megváltásról szóló törvény rendelkezései teszik ezt lehetővé, melyekben az foglaltatik, hogy a kötvényezett regalepapirokat devinkulálni lehet a pénzügyminiszter rendeletével. Tudnivaló, hogy ezen papírok most 4 1/2%-ot jövedelmeznek. Mennyi áldás indulna, ha csak 5 1/2, vagy 6%-os kölcsönről a mezőgazdálkodás javára szólni lehetne.

Azt a felfogást valljuk, hogy azon tényező érdekében, mely a nemzet-est legerősebb tényezője, tenni kell.

Tenni még nem késő. Azért kívánjuk kis birtokoknak az olcsó hitelt, mert látjuk, hogy a forgó tőke hiánya nyomorúságainknak legfőbb oka.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kitüntetés.** Gáspárin Mihály felső-mihályfalvi plebánost a zagrábi érsek tiszteletbeli szentszéki ülnöknek nevezte ki.

— **A puhatoló-bizottság** a múlt héten befejezve működését, jelentését eljárásának eredményéről terjedelmes jegyzőkönyvben az alispánsághoz beterjesztette, honnan azután hivatalos útfaj az illetékes miniszteriumokhoz

mikor még nem ismerték a pénzt, mert mi még mindig a »csereviszony« korban élünk.

Ideális emberek vagyunk, a legjobb egyetértésben élünk s mégis hányszor törünk borsot egymás orra alá: de mivel a képzelt világi embereknek csak percekig tartó, szalmaláng a haragjuk, tehát hamar kész a bocsnát, még azon esetben is, ha a szerkesztő ur: »Csókot hintek ajakára...« helyett a korrekurázás után benthagyja: »Bókot hintek ajakjára...«

Kérem, ez az íróra nézve borzasztó, rémítő! Csapja, vágja a földhöz a lapot... Orvilt, bolond betűszedő s hanyag korrekurázó! Csókot — bókot, hintek — hintek, ajakára — ajtajára — borzasztó, rémítő! »Ó hozzá« című versemet így kiforgatni-beforgatni, borzasztó, rémítő!

Tekintetes Szerkesztő Fr!

Kérem a legutóbbi számban közzölt »Ó hozzá« című versem 3-ik strófacímek negyedik sora borzasztó, rémítő! Tessék a jövő számban kijavítva hozni, mert... stb.

Szerkesztői üzenet. K. V. kérem jövőre írjon rendes betűket, ne szarka lábához hasonló ákumbakumokat, mert... stb.

Borzasztó, rémítő! hát akkor is én vagyok a hibás, ha nem tudnak betűket olvasni? No, megállj betűszedő!

Ime t. olvasóim! ilyen a mi életünk, de azért írók és szerkesztők a legjobb barátságban élünk egymással, hanem-hanem átkozott betűszedők! Jaj nektek, ha valahol megkaparíthatlak benneteket, rögtvet szilvóriumba fujtalak: azaz pardon! a szilvóriumot belétek. (Ez a méltó büntetés nem is volna rossz! Szédő.)

* * *

meg fogja tenni. Megemlítjük, hogy a bizottság — tekintettel a lakások mizeriáira, első sorban pedig azon körülményre, hogy a katonaság bevonulásával ép a kevés megfelelő lakás miatt a lakások bére a mostaninál is magasabbra fog felszökni, nyomós indoklással Csáktornyát a IV-ik díjostálya kívánja osztatni. Szükségesnek tartjuk kiemelni, hogy ezt a halározatot a vegyes bizottság tagjai egyhangulag hozták meg. Csáktornya jelenleg a VII-ik díjostálya tartozik.

— **Uj orgona.** Lélekemelő és magasztos egyházi ünnepeit folyt le tudósítónk értesítése szerint e hó 9-én Mura-Csány községben: — e napon szenteltetett fel a község derek polgárainak áldozatkészsége folytán egy teljesen új orgona. Az orgona létrehozásában az oroszlanrész főt, Kengyelits János plebánost illeti, ki a legnagyobb fáradságot sem ismerve, lankadatlan buzgalommal iparkodott azon, hogy Isten dicsőségére s híveinek örömeire e mű létesüljön. — A község polgárai pedig pénzbeli áldozatukkal iparkodtak lelkipásztoruk munkájában segédkezni. A felszentelést szent mise előzte meg, a melyen is a nép zsufolóság megtöltötte a templomot. Az isteni tiszteletet a község jeles kántor-tanítója, Buday Sándor, öszhangzatos játékaival és kellemes csengő hangjával csak emelte. A tantestület többi tevékeny tagjai, s a tanuló ifjuság is közreműködtek énekükkel a szent misénél. Mise végén főt, Hergár István szent-máriai esperes-plebános szép beszédben méltatta a nap jelentőségét, kiemelve Kengyelics plebánosnak s a polgároknak e szép orgona létrehozásában való érdemüket, a szíveket hitükhöz való ragaszkodásra buzdítva, megáldotta és beszentelte az új orgonát. Az új orgona a hazai ipar terméke, mert Angster József, a híres pécsi orgona-építő munkája, a mely minden tekintetben dicséretet érdemel, s hosszú éveken át egyik büszkesége lesz a községnek és vele a szép Muraköznek!

— **A budapest—veszprém—csáktornyai villamos vasut** az idén — mint értesülünk illetékesebb forrásból — okvetetlenül kiépül és pedig úgy, hogy az idén Bpesttől Keszthelyig, a jövő években pedig Csáktor-

No lám, milyen is az ember — de csak némelyik — mindenbe beleüti az orrát, mihez különben semmi köze sem lenne.... De kérem t. olvasóim! azok az átkozott betűszedők, vagy bocsnát, azok a »nagyfejű« könyvvizsgálók, akik mindent tesznek: esznek isznak, szivaroznak, sétálgatnak stb., csak könyveket nem vizsgálnak; de azért könyvvizsgálók, — gáncsolódók.

Boldogult Bárány Ignác volt csáktornyai tankepző-intézeti igazgatónak elterjedt »ABC«-s könyvét a »Szt.-István-Társulat« 52-tedszer rendezte sajtó alá s az 52-ik kiadásban csuszattak bele olyan hibákat, melyekért Bárány, a nagy paedagogus szelleme így tiltakozik:

»Tanítványaim! ne engedjétek, a ti Báránytök nem volt oly hanyag »ABC«-jének összeállításában, — tisztogassátok az idegenek hibáitól!«

Sikra Bárányért, mert Bárány az »ABC«-jében a kis »z« betűnél nem olvasottat olyan szavakat, a melyekben olyan betűk fordulnak elő, melyeket a gyermekek még nem ismernek, pl. »hull a dér, jön a tél, daru, golya utra kél.« A »z« betűnél még ismeretlen a gyermek előtt a: »h, l, d, j, t, g, ly, k.« betűk.

Kérem t. olvasóim! mondják meg, kinek lehet e nagy szarvashibákat homlokára sütni? A könyv átdolgozójának, szedőnek, vagy a »Szt.-István-Társulat« könyvvizsgáló-bizottságának-e? vagy pedig egyszerűen elitéljünk minden figyelmen munkás keze alól kikerült munkát?

Figyelmess.

nyáig s innen egészen le Fiuméig építetik ki. Herczegh Mihály egyetemi tanár a vasut-tervét a genfi nemzetközi villamossági társaság finanszírozza s ez ügyben most foly-
nak a tárgyalások ugy Genfben, mint Buda-
pesten.

— **A csáktornyai keresk. ifjak** önk. egylete mai estélyére nagyban folyik a ké-
szülődés; a rendezőség mindent megtesz, hogy
egy kellemes élvezetes estélyt szerezzen, mi
előreláthatólag sikerülni is fog. Kárpáthy Manó
tanár ur a felolvasás tárgyának szerzője és
előadója, ma délután a 4 órai vonattal érke-
zik. Mint utóbb értesültünk, nagykanizsáról
többen jelezték ez alkalomra jövetelüket, kö-
zöttük Kalesök Leó ur, a nagykanizsai pia-
rista főgymnasium tanára, Kárpáti ur és a
többi vendégek fogadtatására, az egylet egy
több tagból álló fogadó-bizottságot küld ki.

— **Magyarosító tanitók** megjutalmazá-
sára Kotor község képviselőtestülete — mint
onnan írják — az iskolásköz azon indítvá-
nyát, hogy a hazafias misszió teljesítésében
fáradó munkás tanítókat, kik egyöntetű s
önfeláldozó tevékenységükkel hazai édes nyelv-
ünket Kotorban otthonossá és kedvelte-
tének, némi jutalomban részesítsék — örömmel
fogadta s egyhangu határozatával kimon-
dotta, hogy a község iskolájában működő
mind a négy tanitóját 50—50 koronányi ju-
talomban részesíti. E határozat indítványozója
Kele György, Kotor érdemes, buzgó jegy-
zoje volt.

— **A Muraközi Takarékpénztár** e hó
13-án tartotta közgyűlését. Jelen volt 127 sza-
vazat. Horváth Lajos elnök, megnyitó beszé-
dében üdvözölte a közgyűlést és azt meg-
nyitottnak nyilvánította. Az igazgatósági és
felügyelő-bizottsági jelentések felolvasattak,
a mérleg jóváhagyatott s a fölmentvény meg-
adatott. Megválasztatott: Horváth Lajos elnök-
nek, Szakonyi Zsigmond igazgatónak, Morandini
Bálint aligazgatónak; igazgatósági tagokul
négy kilépő helyett: Prusziac Alajos, Schul-
leg János, Neumann Samu (új), és Gräner
Mór (új); felügyelő-bizottsági tagokul: Margitai
József, Neumann Bernát, Mozes Bernát (új)
rendes — és Neumann Salamon, Morandini
Román póttagokul. Jótékonycélra megza-
vaztatott 255 frt. Az elnöknek, igazgatónak,
igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak jegy-
könyvi köszönet szavaztatott buzgó mű-
ködésükért.

— **A Nagy-Kanizsai** Irodalmi és Művé-
szeti Kör f. hó 18-án, a Polgári Egylet nagyter-
mében hangversenyyel és felolvasással
egybekötött estélyt rendez. A hangverseny
pont 8^{1/2} órakor kezdődik. Hangverseny után
táncz. Jegyek ára: Számozott földszinti és
karzati ülőhely 1 frt., állóhely 50 kr. A kör
tagjai igazolványaik felmutatása mellett a jegy-
ek előre váltásánál 50% engedményben
részesülnek. A hangverseny listja jövedelme
a zenealap javára lesz fordítva. Műsor: 1.
Bor-dal, Verdi »Ermani» című operájából.
Enekl az irodalmi és művészeti kör férfi-kara,
a kör zenekarának kíséréte mellett. 2. Far-
sag végén, Irta és felolvassa Szalay Sándor,
3. Palacea, Mohr Manó-tól. Előadja az iro-
dalmi és művészeti kör zenekara. 4. Ének-
próba, Kuntze K.-tól. Enekl az irodalmi és
művészeti kör férfi-kara. A zenekart Sterneck
Zsigmond, a férfi-dalkart Csolosz Jenő vezeti.

— **Zala-vármegye árvaügye.** Csesznák
Sándor árvaszéki elnök jelentése szerint a
tavalyi év 2-ik felében gyámság alatt 27056
vált. Ezek közül nagykorusítva lett 959. —
Gondnokság alatt volt ez idő alatt 358. —
Gyámja volt a vármegyének 14867. A gyámi
pénztár 2,361,482 frt 97 kr. pénzállomány-

nyal rendelkezett; melyből készpénz 149,165
frt 69 kr., adóslevelekre 771,346 frt 87 kr.,
értékpapírokra 1,441,803 frt 14 kr., drága-
ságokra 1148 frt 50 kr. esik. Ebből kiadatott
az év folyamán összesen 677,248 frt 01 kr.,
maradt tehát az árvapénztárban az év végén
1,684,234 frt 96 kr., a maradványok ki-
adtak belőle 572,636 frt 71 krt. — befolyt
40,561 frt 05 kr., maradt 532,075 frt 66 kr.
A kamathátralék 18,459 frt 10 krra rug.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Takarékpénz-
tárral egyesült önszegélyző szövetkezet ma,
február hó 16-án, délután 3 órakor, Csák-
tornyán, a Csáktornyai Takarékpénztár rész-
vénytársulat helyiségében a szokásos tárgy-
sorozattal közgyűlést tart, melyre hivatkozással
az alapszabályok 20-ik §-ára, a tagok
lisztelellet meghívottnak. — Ez alkalommal a
VII. csoport elbeteptetése tárgyában is ha-
tároznak.

— **A sertésvész** folytán elrendelt zárlat
Csáktornyára nézve — noha a járvány
ilt már megszűnt, — még mindig fennáll.
Újabbban Perlakon is kiütött a betegség, úgy,
hogy a sertések ki- és bevitelét illetőleg a
zárlat Perlakra nézve is elrendeltetett. Miért
is szolgabíróági rendelet folytán a holnap-
utáni perlaki vásárra a sertések fölhajtása
be van tiltva.

— **Szerencsétlenség.** Lepoglávecz János
hodosági földműves. Bálint fiát nagy szeren-
csétlenség érte. Ugyanis e hó 7-én a murs-
esaki erdőben faledöntés alkalmával egy le-
zuható falózs nagy sérüléseket ejtett rajta.
A szerencsétlen ifju most orvosi gyógykeze-
lés alatt van s kérdés, kihever-e bajját? A
baleset vigyázatlanság következménye.

— **Sárközy Sándor** jóhírű zenekara f. hó
18-án, kedden, a Baumhack-féle vendéglőben
tánczszal egybekötött hangversenyt rendez,
melyre a n. é. közönség b. figyelmet fölhívjuk.

— **A katori önk. tüzoltó-egylet** e hó
8-án — mint levelezőnk írja — a katori nagy-
vendéglő helyiségében igen sikerült táncze-
lélyt rendezett. Felülfizettek: alsó-dombornii
Hirschler Miksa 10 frtot, Rosenfeld Alajos
(X-Kanizsa) 3 frtot, Rabics Nándor (Perlak)
1 frtot, Vogrin János, Urlaub Frigyes, Med-
ved Lajos 60—60 krt, Kele György, Schwarz
Ignác, Rozsai Lajos, Pollák Ignác, Vlasics
Remos, Pollák Henrik 40—40 krt, Pataki
Viktor, Vlasics Rokus 10—10 krt. Fogadják
a szíves felülfizetők az egylet ösztöne közö-
netel. Steinauer József egyleti titkár.

— **Meghívó.** A vasuti indóház éttermé-
ben Szlavik Károly vendéglős, holnap este
Sárközy zenéje mellett, zártkörű táncmulat-
ságot rendez, melyre a közönséget lisztelellet
meghívja. Belépti-díj nincs.

— **Nyilvános köszönet.** A Kisdudóvó-
Egyesület elnöksége mely köszönetét fejezi
ki azért a 20 fért, melyet Bachrach Győző
ur szíves közvetítésével, folyó kiadásainak
részben való fűdőzésére folyó hó 6-án kapott.

— **Strido és vidékenek fiatalága** — mint on-
nan írják — f. hó 5-én tánczyalmat rendezett,
mely minden várankozson felül sikerült. Az intel-
ligencia teljes számban vett részt; a vidék is
szöpen támogatta. A tánczó fiatalágot a nap
kette oszlatta csak szét. Előmozdította a jó kedvet
Adelman Ferenc vendéglős mindenre kiterjedő
figyelme és készletége, kinek elismeréssel tarto-
zunk. Hölgyek közül jelen voltak: Balogh Ferenczné
(Határors), Danitz Sándorné, Forintos Tituszné
(Dobronok), Gregorinics Imréné és leánya Ilona,
Krampatits Jánosné és leánya Ilka, Krameries
Gáborné és leánya Eszti, Adelman Irma (Csák-
tornya), Kiss Istvánné, Simon Teofilné (Baksa),
Szűcs Lajosné (Szerdahely), Leopold Ferdinándné
(Baksa), Sostaries Dánielné, Vuigrin Imréné (Kotor).
A »Muraközi Hegyvidéki Olvasókör» — mint a
határozat az intelligencia és a magyarság nemes

célú intézménye — javára felülfizettek: Z. K., N.
N., 1—1 frtot; Czinecz István, Rántes Menyhért,
Danitz Sándor, Krampatits János, Balogh Ferenc,
Szűcs Lajos, Horváth Ferenc, Forintos Lajos 60—
60; Krameries Gábor, Forintos Titusz, Kiss István,
Sostaries Dániel 50—50; Csárics Sándor, Jelinek
László, Bellecz Ede, Szlavkófszky Gusztáv 40—40
krt. A nemesszívű felülfizetők fogadják ezen helyen
is az Olvasókör és a rendezőség hálás köszönetét.

— **Uj találmány.** A mesterséges világítás ter-
rén a legújabb, úgy a világítás fényerejére, mint
a szemre jótékony és egészséges hatásánál fogva
is előnyös a »Magyar Gáz-izzó-fény részvény-tár-
saság» (Budapest, aranykő-utca 6. sz.) szabadal-
mat képező szpiritus-izzó-fény lámpa, mely a je-
lenkor legjobb és legtekélyesebb világító eszköze;
alkalmas magánlakások, irodák, vendéglők, szálló-
dák stb. megvilágítására. Ezen új találmány lámpa
előnyei: hogy a lámpa nem füstöl, nem kormoso-
dik, semmiféle tisztogatást nem igényel, hősejt
nem áraszt, a világítás költsége pedig tetemesen
olcsóbb, mint a petróleumé. Világító lángja tiszta
fehér, hasonló az ezen társulat által forgalomba
hozott mesésen fényes sikert aratott Auer-féle gáz-
izzó fényhez, a szpiritus-égő minden legalább 15...
égő nagyságú petróleum lámpákra alkalmas, vala-
mint nagyobb őrterű lámpákra is, s a teljes
berendezés égő, azaz izzótest és cylinder mind-
össze csakis 6 frtba kerül darabonként. — A vilá-
gító készülékek terén nagy fordulatot fog ezen új
találmány előidézni, mert mindenki inkább ezt az
olcsó és e mellett tiszta világító módszert fogja
előnyben részesíteni, mely a szoba levegőjét nem
rontja meg bűzzel. A hazai mezőgazdaságra is na-
gyon előnyös fog lenni ez a világítási módszer,
mert az bizonyos, hogy ez által a szpiritus fogyasz-
tása tetemesen fog emelkedni, ezzel pedig a spiri-
tus gyártása. — Budapesten már számos előkelő
családnál van használatban ezen új találmány
lámpa, ezek közül megemlíthük Szapary Gyula gróf,
Csaky Albin gróf, Tisza Lajos gróf, Telekyné grófné,
Kovacs tanár, számos országgyűlési képviselő és
más kitünőségek, kik ezen új találmányu világi-
tási készüléket kitünően találtak és a legnagyobb
elismeréssel nyilatkoztak róla. — Ezen lámpák,
melyek minden robbanhatóságot mentek, megrendel-
hetők Budapesten a »Magyar Gáz-izzó-fény rész-
vény-társaság» raktárában, aranykő-utca 6. sz.,
továbbá Oswald Károly és Társa, Andrassy-ut 14.
és Mundt Miklósnál, fűrdő-utca 10. sz. — A »Ma-
gyar gáz-izzó-fény részvény-társaság» ezen új ta-
lálmány terjesztésére képviselőket elfogad az ország
minden városából.

— Örömmel tapasztaljuk, hogy **Unghváry
László** 121 holdas czeplédi gyümölcs-faiskola te-
lepe nemcsak a hazában vált mindenki előtt is-
meretessé, hanem most már szívesen keresik azt
fel Románia, Bosznia, Hercegovina, Galiczia s főleg
Ausztriából is a rendelők. Es hogy a kényesebb
ízű külföldiek mint vannak az Unghvárytól szál-
lított csemetékkel megelégedve, arra nézve többek
közt szolgáljon tájékoztaul **Umlauf csász. és kir.
udvari kert igazgató (Bécs-Schönbrunn)** alább kö-
vetkező eredeti levele: *„Különös örömmel válik
Önt értesítenem, hogy ideküldött csemetéi ki-
tógástalanok és valóban szépek. Én csak el-
ismeréssel nyilatkozhatom az ilyen kitünő
minőségű anyag előállításáért és ezennel fel-
keresem Önt, hogy hasonló kitógástalan mi-
nőségben az itt leirandókat küldeni szíves-
kedjek.» Umlauf cs. és k. udvari kert igazgató
(Bécs-Schönbrunn)."*

— **Népesedési statisztika. Születtek:** Práger Árpád,
Zsolozsvák Apollonia. **Meghaltak:** Neumann Ella 7 hónapos;
Dolsa Iván 2 napos; Grüber István 41 éves; Toplyák Kata-
lin 57 éves; Mariszán Ferenc 12 éves; Novák Franziska
68 éves; Milinács Bálint 5 éves. **Házasságot kötöttek:**
Novák Simon és Mikek Franziska; Gruncsek Ferenc és
Magdalenics Mária; Medved György és Poszavec Eva.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

S. A dolgot hagyjuk egyelőre. Gyűjtse az adatokat s
ha kellően jól lesz velők vértéke, bocsássa azután rendel-
kezésünkre. Le fogjuk róla rántani a leplet! Mert nem érde-
melet kimélet, legkevésbé az Ur szolgája nem, ki előtt a
»lezzentebb» a »legkevésbé» s ki állásának természetével
ellenkezőleg s hivatalának meg nem felelőleg politikai agi-
tátornak csap fel s úgy látszik érdemeket akar szerezni az-
zal, hogy ilyl tanaital s magyarelles nyilatkozataival a
bekés Muraköz magyarrezelmű népet a Hazához való ragasz-
kodásában megtanorítsa, hazafias érzelmeit és hitét benne
megingassa.

Felolvas szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF.** Segéd-szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.
Kiadó és lap tulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischer** Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . . . 1 frt.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Čakovečke Sparkasse», «Medjimurske Sparkasse», «Sparkasse Okolice Čakovca» i. t. d.

Medjunarodno uredjenje prometa sa marhom.

II.

Da gospodari netrpe kvara od zaraze, mora se dakak braniti uvažanje stoke iz zaraženih krajeva, ali samo dotle, dok potreba traje. Mora se anda osuditi, ako državna vlast upotrebljuje pošast među živinom kakli izliku, da more domaćim trgovcem i producentom nameknuti časovitu hasen. Državna vlast treba da ima poglavito pred očima obstrbu svoga pučanstva živežem, kojega dovoljno vu zalih nema. To valja gledati vsih zemljah, koje moraju importirati od druge živinu zaradi mesa.

Da se medjunarodni promet sa živinom valjano urediti uzmgue, potrebno je da države postupaju sporazumno, po istih skupno usvojenih načelih. Vu tom pogledu opet glavna je stvar, da je vsaka takova država moguća izpunjavati vse zdravničko — veterinarske mjere, koja se vu naprednih državah provodjaju, ako medju živinom bukne kakova pošast (kuga). Gde je veterinarnstvo neuredjeno, gde nema dovoljno ni po broju, niti po sposobnosti veterinarskih organa, onde nema jamstva da će se vršiti mjere, koje se smatraju nuždnimi, da se uzdrži povoljno zdravlje u živine i obezbiediti promet sa marhom od štetnih posljedica zaraze. Takovih slabih garancijah nalazimo primjerice vu balkanskih državicu, koje su nas redovito

nadarivale raznimi pošastmi (betegi) medju živinom.

Istom vu noveše vréme počele su i one nastojati, da bolje uredi svoje veterinarnstvo, na što su ih prinudile države, koje su s njima sklopile trgovečke kontrakte, kojimi se medju inim uredjuje i promet sa marhom. Ta medjutim presija more samo da bude vu prilog i tim eksportirajućim zemljam, ar su onda bar sigurne, da im se neće vsaki čas zatvarati granice zaradi pošasti (kuge, betegov).

Pitanje o uredjenju medjunarodnoga prometa već je više godina predmetom stručnih razprava, ima već duže vréme, što se njim have veterinarski medjunarodni kongresi. Tak je o tom predmetu razpravljao godine 1872. veterinarski kongres vu Beču, godine 1883. vu Bruselju, godine 1889. vu Parizu. Posljednji veterinarski kongres, držan vu Bernu od 16. do 21. septembra, većal je takaj o medjunarodnom redarstvu za pošasti marhe. Taj kongres stavil je dva predloga: 1. da se osmju uredi radi medjunarodna obavješćivanja o stanju pošasti medju marhom, 2. da se na švicarsko savezno veće upravi molba, neka bi isto poprimilo inicijativu, da se sazove medjunarodna konferencija, koja bi imala ustanoviti konvenciju glede prometa za marhom.

I premda se svestrano uvidja potreba, da se promet sa marhom uredi medjunarodnom konvencijom, nije ipak vsa akcija, pokrenuta vu tom pogledu, imala praktičnih

rezultata i to poglavito s razloga, jer se države vu pitanju toga prometa suviše drže protekcionističkoga pravca, koji je najviše na putu medjunarodnomu sporazumku vu ovoj važnoj stvari. Kako vu tom pogledu postupaju i kojimi se sredstvi služe, da zaštite interese svojih producenata i trgovaca, o tom smo već govorili.

Nije lehka stvar polučiti vu tom sporazumak državah, tim menje, jer nijedna nepokazuje volje, da poprimi inicijativu. Bilo bi optimistički nadjati se, da bi vu kratko vréme, ako bi se stvar ozbiljno pokrenula, vse evropske države usvojile konvenciju o medjunarodnom prometu sa marhom, koji bi uz stanovite stege bil onda sloboden medju ugovornimi državami. Do toga neće po svoj prilici tak skorom doći. Ali postići bi se moglo, da bi se mogla sporazumjeti i vu konvenciji složiti neka grupa pograničnih državah, gde postoje jednaki interesi glede prometa sa marhom, ter obzirom na producente, a tako i na konsumente.

Ako bi se ovakova grupa sastavila i uredila medjusobni promet valjanom medjunarodnom konvencijom, onda je izvjestno, da bi se takovoj grupi pridružile i države i tak bi vse više raslo područje, gde je medjunarodni promet uredjen razumnom konvencijom, dotično kontrakti medju državama. Pitat će se, kakove su praktične posljedice takova medjunarodnoga uredjenja ovoga velevažnoga prometa?

Z A B A V A.

Zdihavanje u sreći.

Ako čoviek ov na zemlji život zdaleka premišljava, tak na zadnje dojde do zaključka, da su siromaki, ako je bolest i težka nevolja netišće, puno sretniji od bogatašah i razsipnikah i to već iz razloga toga, jer čovieku čista voda, friška iz zviranjka ide uvijek u tek, dočim bi mu se u kratko vréme gore borilo, ako bi uvijek vodu s cukorom i druga sladka ili oslastna pitja piti moral.

Lienjarenje bogatog dangube i lienjaka već nosi u sebi kaštilu, jer dok marljivog siromaka sve veseli, sledi poslie nuceremnosti i poždrljivosti bogataša mrgodjenje i zla volja kak njegova vlastita senca tak, da mu već skoro niti kakovo jelo i pilo u tek neide, nikakova oprava dosta dobro nestoji i nijedan kvartir mu nije po volji, nijedna zabava ga nezabavlja, niti nijedan kralj zemlje, kam bi god došel, mu se nedopada niti ga nezanima.

Stakovim bogatim zehaćem i dosadnem dremaćem se nebi niti Stef, kojega sam osobno poznal i koj nije daleko od mene stanoval, vmenjati hotel, niti za ves svet

ue; Stef je puno više dizala njegove zadovoljne naravi sreća nego li bi ga nevolja siromaštva pritisnuti mogla i uslied toga su mu na njegovem težkem putu cveta hiljade i hiljade veselja i zadovoljstva, makar mata i neznatna ali ipak srcece u visinu uzdižuća, a kaj je glavno bilo, bilo je to, da ta sva veselja nisu nikuj kostala.

Sunce, mjesec i zvezde, brgi i doline, miris cvietja i pievanja pticah i šomski friški zrak bilo je hvata Bogu i za ono vréme moći badava uživati, dapače i isti bogati skupiaš nije mogel svoje liepe parke i vrte tak ograditi, da Stef nebi mogel miris prak plota u svoj nos potegnuti i liepotu farbkih cietja kak i miline u vrtu se nalazećih vodoskokah uživati i se na svem nasladjivati.

I potocić iz zviranjka, koj je poleg njegove kolibe zaboril, po kamenju se spinjal, šumel i penil se i raznovrstnih farbah kamenje pod čistom vodom kak steklo, sve to je Stef mnogu radost prouzrokovalo, i kad god je iz potocića pil, a to nije bilo malo krat, ili makar se je kofiko god krat u njem okupal, nikad nije zato nikuj platiti moral.

Štefu su još i ime nametnuli »Vinski« i to zato, jer je jedan krat pripovedal, da je još kak dečko dobil od svog kuma kupicu

vrućeg i sladkog vina, koje je osobito dobro bilo i mu u lek išlo. — Drugać je Stef uzprkos svog imena pil samo vodu iz svog potocića, a jedan ili dva krat najviše u lietu jedan čašu hruškovice, vino pak ili vruće vino sa cukorom, cimtom i klinčeci je samo u spomenku uživao.

Kad pak je znal svoju pripovest o kumu i vrućem sladkem vinnu pripovedati tak mu je na licu bilo videti, kak mu je to pitje u svoje vréme u tek išlo, kad je onda još k tomu jezikom cmoknul a k tomu su mu se oči, kak dvie svieće svietile i još se je duboko uzdahnuvši, širokom lievaćom po trbuhu pogladil, onda se je čovieku činilo, kak da bi sladko vruće i dišuće vino njemu samomu po požiraku u želudac teklo.

Ovak je bil Stef i u drugih stvarih zadovoljan te mi je skakanje i smiešno trkanje njegovih dvieh kozah veće veselje čini nego čini bogatomu jahaću njegov skupocieni konj; i on se je znal na sajmu pred komedjaškemi šatori s-onemi vani namalenimi lavi figri, kaćami i t. d. isto tak zabavljati, kak on, koj je imal novce, pak je mogel iti nuter žive gledat. — Barem su mnogi iz takove hute već uamogodjeni van došli, jer nisu

Na to odgovoramo: Prije vsega moguć je ovakov sporazumak, ili savez evropskih država najuspješniji suzbijati takov pogibeljni prekomorski uvoz marhe, koji ne samo da je na kvar evropskoj trgovini i produkciji marhe, nego nam je zoran oduren i s toga, ar iznosi, donša vu Evropu pošasti (kuge, betege) živine, od kojih smo prvlje obćuvani bili. I svinjsku kugu imamo zahvaliti uvozu svinjah iz Amerike. Nadalje, takov sporazumak moguć je stati na put onoj ubitačnoj nesigurnosti, koja je do vezda vladala i još vlada vu prometu sa marhom vsih evropskih država. Tu jedna drugu susreće, ako baš ne neprijateljstvom, to barem sebićnošću, koja obćoj stvari isto toliko škodi, koliko ekonomski rat (labor).

Vu području konvencije moći će se kak produkcija marhe, tak i promet s istom normalno razvijati, i konsumenti neće se imati bojati umjetno stvorene skupocće mesa. Vsaki bude znal, na čem je, pak ako gđe i bukne pošast med marhom, ter usljed toga nastane ograničenje prometa, bude vsaki siguren, da se to ograničenje neće preko potrebe duljiti na kvar producenta, konsumenta i trgovca. Napokon vu području konvencije ima jamstva, da se neće zatajivati buknuće pošasti i mimoalžiti oprezi veterinarske službe, kao što dovezda biva, samo da nezapne trgovina za marhom. Nepazi se tu, da se tim ugrožava mogućba marhe vu pojedinih krajevih, kamo se pošast prenese i jezere familijah materijalno upropaćuju, kak god bude pri nas povodom svinjske kuge. Vsi ovi obzirni opravdavaju težnju, da se putem međunarodne konvencije uredi promet sa marhom i tamo stocarstvo obezbědi od neprestanoga stradanja.

KAJ JE NOVOGA ?

Promjene vu nadbiskupiji

Ravnateljem zeklade penzioniranih i nemoćnih svećenikah zagrebecke nadbiskupije imenovan je prečastni gospodin kanonik Pavel Leber, pokedob, je preć, gosp. kanonik i lektor Blaz Švinderman na vlastitu molbu od te službe odrćen. — Začastnim prisjednicima nadbiskupskoga duhovnoga stola sa

pravom-jušom, nositi pojas ljubićaste boje, imenovan je presvćtli gospodin nadbiskup: velećastnoga gosp. Jurja Kralja, plebanuša vu Varaždinskim Toplicama, gosp. dra. Ferdinanda Belaja, kr. sveučilišnog profesora vu Zagrebu, gosp. J. oćefa Novakovića, profesora i nadstojnika nauke u nadb. sjemeništu vu Zagrebu i velećastnoga gospodina *Mihalja Gasparlina*, plebanuša vu Gornjem Mihajlevcu vu Medjimurju.

Premješteni su gg. duhovni pomoćnici: Jožef Lanović iz Vojnog Križa vu Vrbovec i Antun Pejčić iz Belovara vu Suboticu vu Medjimurju.

Originalna osveta.

Vu Bresciji se je ovih danah dogodil zaista originalan način osvete (fantljivosti). Ondi je glumila odlična talijanska glumica Udina, kojoj je osobito udvaral neki mladi bogataš. Pokedob ga nije ona hotela da saslusa, najmil je za sve predstave sve četiri proscenijske lože i ponaměstil onamo više služnjica (tezakov), kojim je bila dužnost, da za predstave spavaju. Naravski služnjici su svoj zadatak shvatili ozbiljno, ter su hrkali vse na pretek. Njihovo hrkanje tak je razveselilo občinstvo, da umjetnica nije više mogla polučiti nikakvoga efekta.

Jeden od pradedov.

Londonске novine *Truth* pripovćedaju sljedeću upravo izvrstnu anekdotu iz života nezdravnja preminulog predsjednika kraljevske englezke akademije umjetnosti lorda Leightona. Jenkrat videl je Leighton kod nekog stari-nara zanimivu sliku, koja mu se je osobito dopadala. Bil je to portret viteza iz XVI stoljeća. Čena slici bila je prevelika i Leighton je nije kupil. — Malo danah zatim bil je Leighton na obedu kod bogatoga novčara (bankira). — I prvo kaj je opazil vu njegovu salonu, bila je slika onog viteza. — O, rekel je on, kak ste došli do ove slike? — Slučajem. — to je jedan od mojih pradedov. — Zbilja odgovoril je Leighton i pružil novčaru srećno obedve ruke, mi smo anda tak bližnji rođjaki? — Kak? zapital je novčar. — Tak, ar je taj vitez pred tri dana skorom postal mojim pradedom.

Odselili se vu Ameriku.

iz Nju-Jorka javljaju, da se ljeta 1895. vu tamošnjoj luci izkrcalo 279.370 osoba, koje su ostavile staru domovinu i potražile bolšu sreću vu novom svću. Ljeta 1894. bilo ih je samo 188.233. — Iz austrijskih pokrajinah bilo ih je 13.740, iz Česke 20.365, z Galićije 7097. Iz Magjarske došlo je 19.212.

Familija Mirafiori.

Iz Rima javljaju: Da je vumrl ovih danah na Rivieri 23 ljet star grof Mirafiori, koji je lani opal s konja, ter se težko ozledil. Njegova je smrt izazvala vekši interes za familiju Mirafiorijevu. Praded pokojnikov zval se je Giovanni Vercelano, a bil je kapetanom vu vojski Napoleona I. Njemu se je ljeta 1833. rodila kć Rosa. Kralj Viktor Emanuel, koji ju je zgledal 1859. ljeta zaljublil se je vu nju, terju imenovan groficom Guerrieri di Mirafiori, e Fontana fredda. Ovaj je naslov prešel i na njezinu ćecu. Ljeta 1869. oženil je Viktor Emanuel groficu, koja je iza smrti kraljeve zivela vu Turinu i ond vumrla ljeta 1885. Sudbina je hotela, da je grofica Rosina Mirafiori, jedna od najlepših žena, ležeći na odru, malo ne izgorela. Od svećah vužgalo se črno sukno, a od njega i raka. Pozaspali stražari prebudili su se, kad je već raka bila vu plamenu, pak su težkom mukom oslobodili, kaj se je dalo osloboditi.

Grofica Mirafiori ostavila je kćer i sina. Kć Viktorija isla je zamuč za markeza Spinolu, a sin Karlo Emanuel služil je vu vojski i vumrl lani vu 44. godini. On je ost avildva sina, Viktorija i Gastona. Viktorin, rođen 21. decembra ljeta 1873. služil je kod konjanićtva, no 20. aprila 1895. ljeta opal je vu Turinu vu jašionici s konja i prelomil vrat i predrl glavu. Doktori su ga operacijom mogli uzdržati do vezda, ali ga nisu mogli osloboditi. Vezda su od familije još na životu samo markeza Luigi Spinola i 18 ljetni Gastone Mirafiori, pitomac jednog kolegija vu Milanu

Kratke novosti.

— Vu nedelju 9. februara navršil je po dobi i po imenovanju najstareši kardinal rimske cirkve Teodulfo Mertel je izvrstan

sve one vidili, čemu su se radjali, doćim je Štef uvijek zadovoljan kući otišel.

I izloga na stacunih, gde su sve lepote i bogatstva, te bezbroja liepe malenkosti za poljepšavanje u sobi ormarov stolekov i za po stieni za obesiti izložene bile, našli su u Štefu Vinskiu čovieka, koj je to promišlaval i začudjenjem duže vriemena pregledaval, ali zaželjel si nije niti jednu od tih stvarih, on je već bil zadovoljan, da je to sve bezplatno mogel gledati.

— Jestli ipak nebi mogel sve te stvari, da bi je i doma imal? — mislil si je Štef — a gledati pak je ovde morem još bolje nego doma, a k tomu imam više promienbe nego i najbogatiji zemeljski gospodin u svom gradu i to zato, jer stacunar uvijek nekaj drugo u izlog nameće kakva je već isto vrieme moda. I na ov način imaju na ove sve kipece, zlate rame, mandleke iz porcelana, cvietnjake sa umietnim cvietjem, jednom rieću na ove sve lepote siromaki isto takovo pravo kak i bogataši i barem nikaj muhe nezamažu i dieca nikaj nespoteru, kad je sve ovde u steklu pod ključem.

Ovakov je bil Štef I ako dragi čtevec iz njegovog spomenka uvidi, da je do jela ipak nekaj držal, tak mu to nebude za zlo

vzel, pošto još od Adamovih vremen smo svi više manje lakovi, da zeluden radi služjimo, tak anda nebude niti Štef drugaćiji.

Mi zato nije bil zbiren, pak ako je negda po negda i kaj boljega med zube donesel, tak je znal to i cieniti, kak ono sladko vruće vino n. pr. od svoga kuma, a pri tom je bil srećen kak kakov bogataš.

Ovak je jedne velike subote došel u varašinec i tu si za vuzmene svetke kupi frisku slaninsku pećenku, koja akoprem još sirova, mu je već tam na mesarovom trćku ležeća, sline u usta natierala.

On tu dobru jestvinu liepo zamota u nov novčati žepni rubac i vugle istoga skup sveže, zatim med svezanimi vugli svoju glogovu batinu prek prek prepelja, hiti ju prek desnog ramena i putuje svojom dragocienostljum med zelenimi slogi kroz polje i med glasom vuzmenih zvonov tak blaženo proti domu, da mu je već i volja došla od veselja poskakivati. Barem srdce mu je u grudih skakalo kak mlada kozica po sienokoši od veselja da bu zutra nekaj boljšega za kahati dobil kak navadno. I dieca Štefova su od veselja okolo toga falata mesa plesala, koj falat se bu sutra a soćnu pećenku probierali.

Ali gde je taj vuzmeni dan, ta vuzmena nedelja tak dugo?

Tak dugo se neće smrknuti a žabe neću početi regetati, zviezde pak su danas tak pomalo se iz bregov i iz morja na modro nebo setale, da bi je človek imal volju posiknuti, kad bi tak drugi put mogel zmočil!

I pošto je cieleu familiju ista želja mućila, dapaće i isti četverožni vierni šarko kuhinjskih vratih zamišljeno stal, predloži otac, da za vrieme si prikratiti, odmah poslie večerje svi spat pojdu, za da im ovak hitrije vrieme a sutrašnji dan prije, paće nenađano osvane.

Tako su dakle i učinili i dieca su poslie izmoljene večerjne molitve i pospala ali Štefu slaninska pećenka nije hotela mira dati, sve probe san si na oći pribaviti, bile su mu badava.

On je oći stiskal bolje nije moguće... badava, slaninska pećenka mu je pred očima lebdila, dva do tri prsta komaj ober nosa, — on se je iz jedne na drugu stran u postelji vrlel badava, — redki oblizek opet je ovde bil, dapaće niti kukuvaća u vuri na steni, koja se je u strašnem razdrobju, posve pospano oglašivala, nije mogla strašilo

pravnik (jurista), izradio je liberalni ustav od gdoine 1848. za papinsku državu, bil je jedno vrème vrhovni sudac, kašnji minister unutarnjih poslova, a poslavši 15. marcijuša ljeta 1858. kardinalom, obavlja od onda dostojanstvo kancelara papinske kancelarije:

— Nezdavnja izmjerena najdublja točka vu Oceanu. Do vezda se je ona nalazila vu blizini Japaua, ter je mjerila 8,600 metara. Vezda je kapetan Raifur pod 23. stupnju 40 m. južne širine i 175 stup, 10. m. zapadne dužine našel gubljinu od 9.000 metara ali nije došel do kraja, ar mu se je pri tom pokvarila mašina.

— Broj Indijancov. Koji živiju vu severnoj Ameriki, iznosi sada komaj još 248.000 dušah. Vu posljednjih 10 godinah spal je broj za 58.000 dušah. Još tjeta 1850. bilo ih je 400.000.

— Vu Debrecinu odkriveng je kod ta-mošnje sparkase prikrata državnog erara za 100.000 forinti.

Mojoj zvezda.

Zvezda drobna
Zvezda mila,
Sjaj mi, samo sjaj!
Nigdar nisi poznala
Toga svéta jaj!
Da bi zvezda za njeg znala
Sigurno bi prtemnela.

Črni oblak neba krije,
Zvezdo videt više nije;
Gde si zvezdo ti?
Bol sem svéja spazila
Za oblak sam lice skrila.

Mária.

Sretni mrtvopokopić.

U starom vremenu živel je jeden siromašni poljodelavec, težak u Karpatih svojom ženom i imajući 12 dece u jednoj malog kolibi, huti u velikom siromašstvu. Njegova zaslužba je bilo par groši, z-kojemi mu je težko bilo za decu hranu i opravu skerbeti.

Ar on nije i dvojlil i bil je u ufanju, gde je više dece, tam se više moli, a gde se

zaklanog svinjčeta izpred njegovih očih protierati.

I ovak je Stefu noć trajala skoro duže nego vekivečnost i uslied toga si je on, poslie kak bi se bil badava trudil zaspati, iz dubline srca zdehnul:

»Bože moj, ako človek siromak jedau krat nekaj boljšega ima, onda samo neće i neće dan nastati!»

Oh ti sretni i presretni Štef stvojom dietinskom težnjom, kak ti mora mnogi zavidiiti iliti jalen biti, koj po svojoj vlastitoj krivnji u svem izobilju nezadovoljan propada i zginjjava!

Sad je pripovesti konec i ako bi me koj čtevec zapital, koj naravski nije puškinoga praha znašel, da jeli je Štefu Vinskiu ipak jedan krat dan osvanul, tomu ja ozbiljno odgovoram:

»Nije, dragi prijatelj, Štefu bu stoprv onda dau osvanul, kad bu se pričelo u tvojoj glavi svietiti; anda sad gledaj da jedan krat Štef tu pečenku dobije, drugač ju odnese šarko, jer još uvijek pri kuhinjskih vratih stoji, med režki privuhava i vuba zdize.

Sarko najme, takaj nemre spati... isto tak kak i presretni Štef!

Em. Kollay.

više moli, onde, gosp. Bog više sv. blagoslova podeli.

On si je svako jutro i večer decu skup spravil i klečeč z-decum svojom i ženom na steni viseću razpeltu-Zveličitelja gorućom željum Boga molil za svakdanji kruh i sv. blagoslov prosil.

Peter — tako mu je ime bilo, siromak imal je stalnu veru i ufanje od gosp. Boga, u svojoj molitvi, da jednoć sretan bude.

Nut gosp. Bog čini probu pokornika poniznomu človeku. Peter je još u vekše siromaštvo prepal i nije morguval proti ovoj nesreći prama gosp. Bogu.

Jeden dan poleg nepazljivosti dece, izišel je ogenj i zgorela mu je ta mala hiža i u njoj sve to siromašno pohižtvo i oprava i t. d. Drugo nije ništ ne našel, kak u pepelu razpelo zveličitelja čelu, koje je na steni viselo.

Peter prime to razpelo u ruke i kušne i veli svojoj plačoj ženi i deci: »Ništ se nebojte! ništ nedvojite! On nam je ostal, koj nam bude pomogel, to je bila njegova svéta volja, »koj nam je tu nesreću poslal. On nije morguval prama tomu, nego se je skerbel, da čim predi pred zimom novu hižu napravi, i išlo mu je po ruki, i sreći, i napravil je tu kolibu pred zimom.

Nut na skorom u toj novoj kolibi porodi mu žena trinajsto dete. Do sada je za 12 dece težko kruha spraviljal. — Z-milim srcem je kušnul svoju ženu, i rekel: »Nikaj zato, gde su jeli 12, tam bude jel i 13-ti, Bog nam ga je dal i gosp. Bog bude za nje skerbel.

Peter mirno si napervojemajuč kaj drugi dan ide u bližnje selo za novorođeno dete kume prositi.

Ipak nije bilo potrebno po kume iti, ar drugi dan u jutro novorođeno djetje merzlo, i misleć, da je djetje mervto; mervto je djetje, veli Peter! Bog si ga je k sebi vzal, vezda nam netreba kumov, nego jamu za grob, naj bude! idem vu sumu i onde pod jednom ljepom lipom jamu skopam.

Nut žalostnim srcem vzeme Peter lopatu i povdaje se na put, u sumu, i najde veliku gromnu ljepu lipu i ondje kopa jamu. Nut lopata mu se zadene na dnu jamne. Nego dalje nije mogel zasekati, ar je bilo nješto trdo, te je mislil: to je kamen, i veli sam sebi: Nut ja taj kamen odkopam, tako, da ovu siromašnu djetje, nebude tak na tverdom ležalo.

Tako i s teškoćom kopa nadalje i tak dugo, dok okolo ukopa. Tu opazi, da je jedna herdjava željezna ladica i evo perhko pokrivalo, odpre i zagleda, puno zlata i sreba!

Osupnul se siromašni človek, kaj je sada čineći. Tak načinił si je na se znamenje sv. križa z-ovemi rečmi: Gospone nevpeljaj nas u skušavanje; ter z-digne tu herdjavu kistu, na svoje ramena, i teško nosi hitrem putem, nego ne dimo, nego u bližnje selo, gde je njegov biro i notariuš stanujal, i onde njim je predstavil, i predal ovo blago, koje je skopal.

Notariuš, i birovi bili jesu miloserdni ljudi i se raduvali jesu siromaku Petru, koj je tako sretan postal; pak i tak posten bil, kaj nije zatajil ovo najđjeno blago, ako prem je veliki siromak bil.

Notariuš tolnači Petru glasom zakonah: Vaš najđjeni kinč ima se na tri strani razdeliti, jedna tretja stran ide orsagu, a druga tretja stran ide vlastnika, na kojem gruntu se najde, a ovaj grunt bil je milostivog Grofa; tretja stran ide onoga, koji je našel.

Notariuš pak veli Petru! ja pak moram sl. Varmegyinskom stolu ovo nazvestiti i prekdati; ovo bude terpelo kojih par mesecov, dok ovv na razdelenje dojd. ja vas poznam, da ste siromak; zato ja vam dam 200 forinti mojih penez, na p d jora vašega siromaštva, dok razdelenja onih najđenih penez dojde.

Peter prim ovih 200 for. zahvalnost-jum, i se šuri dimo, sreću nazvestiti.

Nije moći raztolnačiti ovu radost i veselje tužnovitoj ženi, sada jesu postali sretni i bogati, i videći, da to sve od samog gosp. Boga njim izhadja, nut vezda pokleknuvi s poniznostjum pred razpelom i gosp. Boga moleč, i zahvalujuč na ovom daru.

Ter Peter i žena zlihavajuč prama gosp. Bogu, ako da bi posp. Bog dal, da bi sada i trinajsto djetje živeło, nu na čudo Božje, tv novorođeno djetje počme, glasno se plakati, jokati, koje misliti jesu, da je mervto, a kaj bi, djetje je bilo slabo, i od zime mlahavo, slabog hranjenja, dojenja (sisanja). Sada odmah Peter se odselil vu selo i ondje bolje živeći jesu i djetje je došlo k sebi.

Vezda došla je odluka, da Peter ima dobiti više jezer cekinov i tuliku zemeljski gospon. Nego zemeljski gospon, je isto svoj res Petru prikazal. Peter je po božjoj milosti sretan postal, kupil si je kuču i zemlje, koje je obdeloval, i išlo mu je po sreći njegovo gospodarstvo.

Svaku nedelju išel je Peter svojom familijom pod onu lipu, gde je taj kinč našel i Boga molil i njemu hvalil na podeljennoj sreći.

I zatim je dal na ovom njestu kapelicu napraviti, i još dan danas Petrovi vnuki i prevnuki imaju tu kapelicu u časti i hvaliju, moleč gosp. Boga, za uspomenu njihovog predeła.

Gde je vera, tam je ufanje,
Gde je ufanje, tam je ljubav,
Gde je ljubav, tam se moli Boga,
Ako serce neima od dloga,
Od dloga cviet diši,
A tern sree duši i mori.

Šlozil: **Kerman József**
Klobučar vu Strigovi.

LOTERIJA Beč, 8-ga februara 1896.
35 52 2 36 35

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hz	6	50
Kukuricza ó	Kuruza stara	4	70
» » » uj	» nova	4	50
Árpa	Jecmen	4	50
Fehér bab uj	Grah beli	7	—
Sárga » » »	» zuti	6	—
Vegyes » » »	» změsan	6	—
Lenmag	Len	9	—
Bükköny	Grahorka	5	—

Odgovorni urednik

MÁRGITAI JÓZSEF.

Glavni suadnik

GLÁD FERENCZ.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közöltékért, sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvele-
len gyárából rendelik fekete fehér és színes 35
król 14 fr 65 krig méterenként sima, esikös, keze-
kázott, mintázott, damasztot sat. (mindegy 240 külön-
böző minőség és 2000 mintázatban stb. a megrendelő
árú, postabér és vámmentesen a házhoz szállítja és
mintákat postafordultával küld: *Henneberg G.* (es. és
k. udvari szállító) *selyemgyára Zürichben.* Svájcba
ezimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros
bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések
pontosan elintéztetnek. 1

Hirdetések.

SCHICHT-féle szín-
szappan

törvényileg
bejegyzett
Véd-jegy

*Igen jó száraz, kitűnően tisztít,
használatban igen takarékos.*

kezeskedve tisztá és a kezeknek ártal-
matlan egyáltalában a legjobb létező
szín-szappan.

Senki sem fog egy kísérletet megbánni!

938 3 30

Csáktornyán kapható:

GRÄNER TESTVÉREKNÉL.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája

Csáktornyán,

a legújabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelenté-
seket, — számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, rö-
iratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak Varga András zala-ujvári lakos végrehajtást szenvedett elleni 55 frt 13 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbíróság területén levő zala-ujvári 239 tkv. 39/4 hrsz. a. 479 frt; 39/1 hrsz. a. 118 frt; 242/a/2 hrsz. a. 98 frt; 302/a hrsz. a. 127 frt; 346 b hrsz. a. 215 frt kiküldési árban, továbbá a zala-ujvári 240 tkv. 39/2 hrsz. a. ingatlan 27 frt; 39/5 hrsz. a. 24 frt; 302 b hrsz. a. 127 frt; 346 a hrsz. a. 215 frt és 242/b/2 hrsz. a. 97 frt; kiküldési árban az árverést elrendelte, megjegyeztetik, hogy ezen árveréssel a zala-ujvári 240 sz. tkvben C. 29. 30. hrsz. a. Varga Ferenc és neje Keszmann Anna javára bekebelezett szolgalmi jog ezen árveréssel nem érintetik, a meny nyiban pedig az ezen telekjegyzőkönyvben felvett 39 2. 39 5. 302/6. 346/a és 242 6 2 hrsz. a. ingatlanok a szolgalmi jog fentartásával 1000 forintot nem adatnék el, az árverés joghatálytalanná válik és a fenti ingatlanok azonnal a szolgalmi jog fentartása nélkül ujonan árverés alá bocsájtani elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1896. évi márczius hó 6. napján d. e. 10 órakor**

a zala-ujvári községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltattani. 952

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.

4828 tk. 1895.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak Szternád Imre végrehajtást szenvedett elleni 44 frt 14 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbíróság területén levő zala-ujvári 49 tk. 213 b hrsz. a. 278 frt; 256 b hrsz. a. ingatlan 126 frt; 308 b hrsz. a. 79 frt és 157 b 2 hrsz. a. ingatlan 115 frtban az árverést ezzel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1896. évi márczius hó 5. napján délelőtt 10 órakor

a zala-ujvári községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltattani. 951

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.

Szülésznő.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek becses tudomására hozni, miszerint **Csáktornyai** telepedtem.

Szülésznői ügyességemet, melyet Bécsben szereztem és **24 ór óta** gyakoroltam, Csáktornyai és vidékén érvényesítendő; van szerencsém magam a l. közönség pártfogásába ajánlani.

Csáktornyai, 1896. február 12.

950

Goldschmid Tereza,
okl. szülésznő.

Gabonátér. Prstecz-féle ház.

Primalja (babica).

Imam sreću poš. občinstvu na znanje dati, da sem **vu Čakovcu** kakti primalja (babica) se nasebila.

Vu Beču sem se vučila za primalju i tam **24 letah** primaljske poste zvršavala. Poručujem se poš. občinstvu vu podporu.

Csáktornya, 12. februara 1896.

Goldschmid Terezia,
dipl. primalja.

Gabonátér. vu Perstecovoj hiži.

P SERHOFER J.-féle

gyógyszertár,

Bécsben, I. ker., Singerstasse 15. sz. alatt Zum Goldenen Reichsapfel.

Vértisztító labdacscok, ezelőtt **általános labdacscok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan abg létezik betegség, melyben ezen labdacscok csodás hatásukat látni bizonyították volna. Ezzelők óta ezen labdacscok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacscok házszerrel ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és szárazkedésből erednek; mint epa-zavarok, májbeteg, kolika, vértelulások, aranyér, fehérlégesség, s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak verszorgonyos és az által eredő bajknál is; így sápkórnál, idegességnél szárazzó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacscok oly könnyen hatnak, hogy a leges-kevebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a legzavartabb emberek, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hábárral, melyet e labdacscok fogva-zói a legkülönösebb és legnehezebb betegségeknél egyszemélyek visszaverésére folytán hoztunk intézked, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindegyik, a ki ezen labdacscokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat további fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 dobozot az ön fölüldíthatatlan vértisztító labdacscokból utánvelel. Fogadja ez uton is legmegelőbb köszönetemet labdacscok esodhatásáért. Maradok teljes tisztelettel.

Pawlikus Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földink mellett, 1887. szept. hó 12.

Tekintetes ur! Islen akarata volt, hogy az ön labdacscok kezem köze kerültek, melyeknek hatását ezenel megírom: En gyermekemben megjelent, olyannyira, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön esodhatára nemlé labdacscok engem nem mentettek volna meg. Az islen állja meg Ont ezért ezerszer, Nagy lobadnam van, hogy ezen labdacscok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egyszemélyek visszaverésére segítségül szolgáltak. Köszönettel.

Kütlitz Tereza.

Bécs-1. jely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezenel Önnek 60 éves nagyemem nevében. Az illeto 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizekórásban, már életel is megota, melyről egyébként már le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptott az Ön kitűnő vértisztító labdacscokból s azoknak állandó használatra folytán tökéletesen ki gyógyult. Legelőbb tisztelettel Weinzettel Jozefa.

Eichengrabernert, Glöhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes ur! Abdrótt ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacscokból. El nem mulasztatom leguagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacscok értéke felött és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmegelőbb fogom ajánlani. Ezen hábárratom tetszészerint használására Ont ezenel felbáttalmazom. Teljes tisztelettel. Hahn Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacscokból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjek. Csakis az ön esodhatós labdacscokai köszönetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadítottam. Ezen labdacscok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel. Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacscok csakis a **Pserhofer J.-féle, az arany biradalmi almához czimzett gyógyszerbarban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a.** készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacscok tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvelel küldéssel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldhetik el.

Az összeg előlenni beküldésénél (m legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacscok a legkülönösebb nevek és alakok alatt utánvelelnek; ennek következtében keretik **csak is** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacscokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használata utánlé a Pserhofer J. nevűláris al feltezésben és minden egyes doboz fogote ugyanazon aláírással vörös szalban van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü ligueur.

Bernhard W. O.-tól Bregenzben, $\frac{1}{2}$ üveg 2 frt 60 kr. $\frac{1}{4}$ üveg 1 frt 40 kr. $\frac{1}{8}$ üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykénés, gyors és hatású legelőbb szer, minden köszvényes és csúszos bajok u. m.; gerinczagy bántalom, fogszagartás, ischia, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fogszagartás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannoehinin hajkenés, Pserhofer J.-tól. Evék hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stuedel tanártól, Ülés és szurás által okozott sokféle, márges dagasztásoknál, ujjkóraz, sebes vagy gyulladt mell vagy más-ly bajknál mint kitűnő szer lön kipróbálva 1 légyel 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam, Pserhofer J.-tól. Sok évtől a fagyos betegokra és minden idült solára, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsög 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Utifümedy, egy általános ismert kitűnő házi-szer, hurut, rekedés, göresös köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 krajczár, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia, (prázi csöppek) megmontott mindenemű állati bajok elleni kitűnő házszer, 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Kitűnő házszer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fofájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorbévk, aranyér, dugulás stb. ellen, 1 csomag ára 1 frt.

Angol esodabalszam, egy üveg 50 kr. 1 kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen, Ezen por megizzadási s az által képződő kellenetlen szagot, épen tartja a lábhelet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 krajczár, Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegyülek kitűnő szer az idegek erősítésére, a gyomorhajban szenvedők és a helek betegségeinél, 1 liter Kola-Elixir vagy bor 3 frt, $\frac{1}{2}$ liter 1 frt 60 kr. $\frac{1}{4}$ liter 85 kr.

Kaiser-Kola-Elixir, palackokban, 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr. kiváló szer egyvalahaj fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az oszt-rák lapokban hirdettet összes bel- és híllódi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netalán nem levők gyorsan és elősön megszerzetnek. Postán megrendelések a legvorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvelel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek önköl mérsekölthetők. Budapestben kapható: **Török Jozsef** gyógyszerész urnál Király-utca 12. sz. 937 1-12